

Udtalelse vedr. Statsrevisorernes beretning om indsatsen for at nedbringe tvang i psykiatrien

Regionsrådet i Region Hovedstaden er af Sundhedsministeriet blevet anmodet om at afgive en udtalelse om Statsrevisorernes beretning nr. 11/2020. Det er overordnet Region Hovedstadens vurdering, at Rigsrevisionen har foretaget en grundig analyse af indsatsen for at nedbringe tvang i psykiatrien.

Baggrund

Rigsrevisionen tog i februar 2020 initiativ til undersøgelsen, som har udmøntet sig i beretning nr. 11/2020, da de mente, at der er indikationer på, at det ikke er lykket at nedbringe brugen af tvang som forudsat i finansloven for 2014. Formålet med undersøgelsen var således at vurdere, om Sundhedsministeriet og regionerne har styret indsatsen for at nedbringe brug af tvang i psykiatrien, så det fastsatte mål indfries. Rigsrevisionen har i forbindelse med undersøgelsen valgt at fokusere på styringen af indsatsen for at nedbringe tvang i Region Hovedstaden og Region Nordjylland. De to regioner er valgt, da de samlet set ved undersøgelsens igangsættelse – opgjort på baggrund af monitoreringer over udviklingen - var henholdsvis tættest på og længst fra at indfri målsætningerne om at nedbringe tvang. Hensigten har været at belyse, om der er tydelige forskelle i de 2 regioners overordnede styringstilgang til at nedbringe tvang.

Udtalelse

Region Hovedstadens ser positivt på Rigsrevisionens beretning om indsatsen for at nedbringe tvang i psykiatrien. Rigsrevisionen har gode og vigtige pointer i undersøgelsen særligt omkring partnerskabsaftalen med regionerne, som viser, at der stadig er potentiale for forbedringer og grundlag for indgåelse af en

ny partnerskabsaftale omkring nedbringelsen af tvang i psykiatrien. Som det fremgår af "Danske Regioners Position for Fremtidens Psykiatri" har partnerskabet bl.a. tydeliggjort et behov for at inddrage det samlede patientforløb. Kommunerne er bl.a. derfor en vigtig part i et nyt nationalt partnerskab om at afskaffe brugen af tvang overfor mennesker med psykisk sygdom.

Region Hovedstaden er ikke enig i Rigsrevisionens konklusion om, at Region Hovedstaden kun i nogen grad har haft systematisk styring af indsatsen for at nedbringe tvang, og at der ikke er fulgt op på, om de iværksatte initiativer bidrager til nedbringelsen af tvang. Region Hovedstaden har, som det også fremgår af beretningen, siden 2014 haft ledelsesmæssigt fokus og fulgt de enkelte initiativer systematisk til dørs med udbredelse af gode erfaringer og forbedringer mellem centrene i Region Hovedstadens Psykiatri. Derudover har Region Hovedstaden løbende foretaget en række databaserede analyser med henblik på at forklare forskelle i anvendelse af tvang på de forskellige enheder.

Indsatser for nedbringelse af tvang i Region Hovedstaden

Anvendelsen af tvang følges kontinuerligt i Region Hovedstadens Psykiatris direktion, på centerledelses- og afdelingsledelsesniveau. Der er ligeledes politisk og administrativt stort fokus på udviklingen i tvangsanvendelsen.

Region Hovedstaden har aktuelt særligt fokus på følgende i indsatser for at reducere brugen af tvang:

Tværasektorielt samarbejde

- Fortsat og udvidet implementering af tavlemøder om forebyggelse af tvangsindlæggelser i det tværgående samarbejde i regi af regionens samarbejdsudvalgsstruktur. Konkret betyder det, at der sættes fokus på forebyggelse af tvangsindlæggelser på møderne i samordningsudvalgene og på netværksmøder.
- Udbredelse af F-ACT Teams (Flexible Assertive Community Treatment), der tilbyder fleksibel udgående og opsøgende behandling i nærmiljøet.
- På netværksmøder med patienter, som er tilknyttet et botilbud og tidligere har været tvangsindlagt, skal botilbudslederen (på det botilbud, patienten er tilknyttet) inviteres med. Formålet er at sikre, at der kan laves aftaler, som kan være med til at forebygge fremtidige tvangsindlæggelser.

Forhåndstilkendegivelser og opfølgningssamtaler

- Fokus på indhentning af forhåndstilkendegivelser og afholdelse af eftersamtaler og anvendelse af information om patienternes overordnede præferencer i styringsøjemed i forhold til opfølgning på brug af mindstemiddel og uhensigtsmæssig substitution mellem tvangsformer. Herunder mulighed for digital understøttelse via Sundhedsplatformen. Region Hovedstaden har i denne sammenhæng et særligt fokus på de seneste data fra den Landsdækkende Undersøgelse af patientoplevelser.

Kompetence, kompetenceudvikling og aktiviteter

- Region Hovedstaden har, inspireret af arbejdet i regi af satspuljeprojektet 'Bæltefri afdelinger', besluttet, at der skal etableres en interventionsteamfunktion – i form af uddannelse af såkaldte forebyggelsesinstruktører - på de fem almenpsykiatriske centre med akutmodtagelse i regionen. Målet er at sikre en tidlig, forebyggende og deeskalerende indsats samt forbedre håndteringen af eventuelle akutte situationer. Region Hovedstaden er pt. i færd med at udvikle et målrettet uddannelsesforløb for forebyggelsesinstruktørerne, der forventes udbudt 2. halvår 2021.
- Der er i Region Hovedstaden med budget 2021 afsat 17,8 mio. kr. til en bred opnormering af personalet på alle intensive afsnit i psykiatrien og 4,5 mio. kr. til uddannelse af plejepersonale. Formålet er at styrke behandlingen, nedbringe brugen af tvang og forebygge genindlæggelser. Der er ligeledes i forbindelse med budget 2022 et budgetforslag om nedbringelse af tvang med særligt fokus på børn og unge.
- Derudover er der et generelt fokus på at genbesøge de gode initiativer og sikre, at de fungerer efter hensigten fx interventions teams (forebyggelsesinstruktører), safeward indsatser mv.